

A III. Szepesi Találkozó

A Szepesi Baráti Kör négyévente rendezi meg a Szepesi Találkozót a Szepességen. A 2011-es I., a 2015-ös II. találkozó után 2019. szeptember 27–29-én, a III.-on már 60 fő vett részt, ami jelzi, hogy van érdeklődés. Sokan már többször vettek részt, de voltak újak is. A közp generáció és hatan az ifjak közül is ott voltak, ami azért fontos, hogy a hagyományt legyen kinek átadni, és legyen aki továbbvigye. Szlovákiai magyarok is jelen voltak: Pozsonyból Füleky Pál és neje, Hritz Éva, Adda Ágnes, dr. Fritz Beke Éva Révkomáromból és Timcsák Sarolta Kassáról.

A névsor is mutatja, hogy helyieket is sikerült bevonni, akik közé még Sona Polláková gimnáziumi tanárnő, történész, a Szepesi Történeti Társulat pénztárosa is tartozik, aki beszélt a társulat működéséről. Iglón Miro Stevík, a helyi múzeum történésze tartott kiváló és részletes vezetést a főtéren. Késmárkon Miki Lipták evangélikus presbiter és a Vivit Kiadó vezetője¹ beszélt az evangélikus fatemplomról, az új templomról, a líceumról, a gyü-

A találkozó résztvevői az iglói evangélikus templom előtt (Végső István felvétele)

¹ Miki Liptákról és a Vivit Kiadóról német cikk a *Karpatenblatt*-ban: <https://karpatenblatt.sk/mikulas-lip-tak-60-vivit-verlag/>

lekezetéről, illetve Milan Choma tanárral, lokálpatriótával is találkozhattunk. A szlovákiai magyar tévé szépsi szerkesztősége (Bartók Csaba, Nagy Emese) beszámolt a találkozóról, interjúk is készültek.²

A szervezésben támaszkodhattunk az előző két találkozót szervező Tóthmátyásné Il-dikó tanácsaira. Lőcsén Kostelnikné Zwilling Astrid volt nagy segítségünkre (szállás, ét-kezések megtárgyalása a Hotel Arkadával, városnézés), az iglói programban Schermann Ákos, dr. Greschik Gyula és családja. A pénzbeszedésben Czenthéné Szoláry Henriette, Czenzhe Kata, Zalán Péter segítettek.

Szeptember 27-én pénteken a szerencsés odautazás és a szállások elfoglalása után az evangélikus templomban dr. Greschik István orvos vezette vonóstrió adott koncertet. Az Arkada Szálló nagytermében a közös vacsora ismerkedésre, bemutatkozásra, beszámolókr-ra eszmecsere-re is alkalmat adott.

Szeptember 28-án szombaton délelőtt 9-től Kostelnikné Zwilling Astrid vezetésével a lőcsei főtéren városnézés volt. A főtéri Görgey-házban, ahol 1945-ben magyar és német pol-gárokat, nőket tartottak embertelen körülmények között fogságban, virággal emlékeztünk. A Mészáros utcai Domus Scepusiensisben dr. Greschik Gyula bemutatta azt a komoly fej-lődést, amit pl. a Steinhausz-kamra, vendégszobák kialakításával sikerült elérni, borral, pogácsával kínált bennünket.³ Az evangélikus temető meglátogatása idő hiányában sajnos elmaradt, de a tévések miatt Astriddal odamentünk és néhány vágókép készült.

Délután a megeredő eső és hűvös ellenére Miro Stevík lelkes és avatott vezetést tartott az iglói főtér épületei, tulajdonosaik, polgárcsaládokról, de az evangélikus templomba is be-juthattunk.⁴ Dr. Fritz-Beke Éva, a révkomáromi *Református Szemle* szerkesztője fordított, akinek ezúton is köszönjük segítségét!

Szombat este a közös vacsoránál folytatódtak a beszámolók: Drippy Mária a *Hain-kró-nika* egy részletet mutatta be, másolatban részleteket osztott ki, a háború utáni lőcsei idős magyar hölgyekről beszélt. A résztvevő fiatalok is szót kaptak, szó volt például a Neiden-bach Ákos által szervezett sikeres tátrai túráról. Bethlenfalvy Gábor a szepesi kör honlap-jának a felújításáról beszélt. Avar Gábor a cipszer identitásról és a máramarosi (felsővisói, rahói) cipszereknél tett látogatásáról, a szepesi vándorkiállítás ottani bemutatásáról szá-molt be.

Szeptember 29-én vasárnap Késmárkon a fatemplomba sajnos nem tudtunk bejutni, de a hajdani evangélikus líceum épületében annál nagyobb élmény volt Miki Lipták evangé-likus presbíter beszámolója a gyülekezeztéről, a templomokról. Megnézhettük a líceum föld-szinti folyosóját, az ott elhelyezett neves líceumi tanárok és diákok tábláit nézhettük meg. A Miki Lipták által vezetett Vivit Kiadó a Németországban élő, 1944–45-ben elmenekült-el-űzött kárpátnémetek kiadványait is megjelenteti (pl. *Karpatenjahrbuch*), vagy Ernst Hoch-berger *Szlovákia útikönyvét*.⁵ Grósz Alfréd (1885–1973) emlékművé-nél Neidenbach Ákos hegymászástörténész⁶ emlékezett a neves líceumi tanárra, tátrai hegymászóra (két vastag

2 Bartók Csaba már 2010-ben a Genersich-alapítvány szepesi konferenciája kapcsán szép filmet készített a Sze-pességről, *Új Szó*-cikk: <https://ujsoz.com/kultura/a-szepessegrol-a-magyar-televizioaban-a-szepesi-bartok-csa-ba-filmje>

3 Az *Evangélikus Életben* Greschik Gyulával készült interjú: <https://www.evangelikus.hu/node/9996?language=en>

4 Miroslav Stevík történész művei: <https://husav.portaro.eu/authorities/1450>

5 A Vivit Kiadó könyvei között szerepel Ernst Hochberger színvonalas *Szlovákia útikönyve*: <https://www.krestanska-literatura.sk/e-shop/142/das-große-buch-der-slowakei>

6 Neidenbach Ákos művei: https://www.libri.hu/szerzok/neidenbach_akos.html